

dette Haab vilde gaae i Opfyldelse, er jeg ogsaa villig til at stemme for Loven. Jeg skal først stemme angaaende de enkelte Punkter, saaledes som jeg finder det rigtigt, og hvis det omsider findes, at den hele Lov efter min Overbeviisning vil komme til at indeholde Forbedringer i den nærværende Tilstand, vil jeg stemme derfor; men i modsat Tilfælde maa jeg stemme for, at der ingen Lov udkommer. Iøvrigt beroer den ærede Landstingsmands fra min afvigende Mening paa en Opfatning af nærværende Tid og Udseendet for Fremtiden, hvori jeg og han ere forskellige. Det vil tiden nu vise, hvilken af disse Opfatninger der er den rigtige. Jeg har med Hensyn til, at jeg ikke gjør mig synligt Haab om, at der vil fremkomme, som Folge af de Forhandlinger, som ville finde Sted saavel i dette som i det andet Thing, en Lov, som jeg virkelig kunde stemme for, ikke indladt mig meget paa at behandle Enkeltighederne i Anordningen og agter aldeles ikke at stille Forslag til mulige Forandringer i samme. Jeg har ikke villet trætte Forsamlingen ved en udførlig Udtalelse af saadanne Enkeltigheder, som dog sandsynligvis ikke vilde komme under Behandling. Men jeg skal dog yttre mig om enkelte af de Punkter, som have været Gjenstand for afvigende Meninger og navnlig tale et Par Ord angaaende § 1. Hvad denne Paragraph angaaer, da kan jeg ikke andet end vedblive at ansee det for særdeles vigtigt og, naar den Ansvarlighed, der i Grundloven foreskrives, ved Siden af Friheden skal have nogen Betydning, nødvendigt, at man har en Bogtrykker med visse Egenskaber, der gjør, at man kan regne paa, at man har med en Person at gjøre, hos hvem man kan gjøre et virkeligt Ansvar gjældende, og jeg troer, at der maa være nogenlunde alvorlige Straffe for de Skrifter, der trykkes enten i Smugbogtrykkerier eller vel ogsaa af en berettiget Bogtrykker, naar han unnlader at sætte sit Navn derpaa. Jeg kan ikke andet end finde, at de i Udkastet foreslaaede Straffe ere meget lempelige, og jeg kan ikke stemme for nogen Moderation i samme. Man har vel talt om, hvorledes en Bogtrykker af en Forglemmelse eller Forsømmelse kan ganske udflydigt komme til at

paadrage sig en Muilt; det er noget, som vel ikke kan negtes; men, naar Noget har en Stilling, som medfører visse bestemte Pligter, hvis Overholdelse kan ansees vigtig for det Offentlige, maa der være alvorlige Straffe for den, der overtræder det. Ogsaa vil en ordentlig Bogtrykker vist ikke forsømme at sørge for, at ethvert Skrift, der udkommer fra hans Bogtrykkeri, virkelig er forsynet med hans Navn. Der kunde kun være Spørgsmaal om, hvorvidt der behøvedes nogen nærmere Bestemmelse med Hensyn til saadanne Arbejder, der kunne komme fra et Bogtrykkeri, uden i Ordets egentlige Forstand at være Skrifter; men jeg troer, at det Ord „Skrift“ ogsaa af Domstolene vil blive ganske rigtigt opfattet, uden at der behøves specielle Bestemmelser derom. Hvad det Forslag af Udvalget angaaer, som er anført under Nr. 7, forekommer det mig virkelig at ville være forunderligt, om man skulde træffe en almindelig og temmelig besværlig Foranstaltning, for at sætte Enhver istand til at vide, om den, hos hvem han vil lade Noget trykke, er en virkelig berettiget Bogtrykker eller ikke; det er Noget, Enhver maa skaffe sig selv Underretning om, og saa behøves ikke en saadan Foranstaltning. Skulde man gienemføre slikt Ansvar i alle Retninger, vilde det føre til en unødigt Vidtløftiggjørelse af Lovgivning og til at besværliggjøre Bestyrelsen. Hvad Affattelsen af § 1 angaaer, skal jeg, uden at ville indlade mig vidtløstig derpaa, bemærke, at jeg troer, at det vilde have været ønskeligt om der ikke var paalagt noget subsidært Ansvar, der skulde paahvile nogen Anden, naar ikke Bogtrykkeren kunde findes, men at derimod Straffen var rettet ikke blot imod den, der uden Berettigelse trykker Noget, eller den Bogtrykker, der forsømmer at hans Navn bliver sat paa Skriftet, men ogsaa imod Enhver, der lader noget Saadant trykke, ligesom ogsaa imod Enhver, der forhandler et Skrift, der ikke var forsynet med den fornødne Tilfjendegivelse af Bogtrykkeren. Alle visse Personer maa man ene tilregne den begaaede Forbrydelse; derimod sees det ikke let, hvad der er Grunden til, at det, at Bogtrykkeren ikke kan findes, skulde medføre Ansvar for nogen Anden. Hvad det